

NEWSLETTER 1/2025

PROJEKTU ZDRAVÝ KRAJ A MA21

30.04.2025

**zdravý
kraj**

jihomoravský kraj

místní Agenda 21

OBSAH VYDÁNÍ:

Str. 2: Akční plán 2025: Co čekat a co už proběhlo

Str. 6: Nový kulturní newsletter Jihomoravského kraje

Str. 7: O co můžou žádat municipality

Str. 8: Zajímavosti a tipy

Vážené čtenářky a vážení čtenáři,

pojďme se u prvního čísla Newsletteru 2025 zaměřit na akce, které nás a naše partnery čekají, ale také na ty, které už se uskutečnily v první třetině tohoto roku. Přineseme i pár tipů a zajímavostí.

Krásné jarní dny přeje koordinátorka Projektu Zdravý kraj a místní Agenda 21 (PZK a MA 21), Ing. Šárka Žižlavská.

Akční plán 2025: Co čekat a co už proběhlo

Jako každý rok, tak i pro tento rok máme Zastupitelstvem JMK schválen Akční plán, ve kterém se objevuje několik novinek. Pojdme si projít to zásadní, co v roce 2025 chystáme.

Přehled našich dlouhodobých stálíc

Velká část našich aktivit směřem k zaměstnancům krajského úřadu (KrÚ JMK), municipalitám a občanům JMK i důležitým partnerům se nemění.

K aktivitám, které buď sami organizujeme, zprostředkováváme jejich realizaci, nebo podporujeme zájemce v jejich účasti, případně spolufinancujeme, patří:

- Konference v oblasti duševního zdraví ve spolupráci s Práh jižní Morava, z.ú.
- Kurzy první pomoci ve spolupráci se Zdravotnickou záchrannou službou Jihomoravského kraje.
- Semináře zdravotní gramotnosti ve spolupráci s Krajskou hygienickou stanicí.
- Seminář pro koordinátory zapojených municipalit na vybrané téma.
- Preventivně-edukační – onkologická pprevence.
- Podpora mezikrajského projektu Kraje pro bezpečný internet (KPBI).
- Vyhodnocení soutěže a finanční podpora projektu Bezpečně v kyberprostoru.
- Podpora zaměstnanců KrÚ JMK ve sportovních aktivitách se zaměřením na zdravotní prevenci a charitativní účely (NN Night Run; Do práce na kole).
- Podpora zaměstnanců KrÚ JMK při darování krve.
- Finanční podpora projektu Proč říci NE cigaretám.

Participace

Do Akčního plánu jsme i v roce 2025 zařadili projekty, které se týkají rozvoje participace v Jihomoravském kraji. A které to jsou?

- Už druhým rokem se můžeme těšit například z projektu **Vylepši si školu**, který je zaměřen na participativní rozpočty do středních škol, zřizovaných Jihomoravským krajem.

- Dalším participativním projektem jsou tzv. **PARTICaffé**, které mají za cíl šířit osvětu o principech a možnostech participace. Jde o dalších pět tréninkových a vzdělávacích modulů v průběhu roku pro zástupce samospráv. Novinkou pak je online setkávání, zvané **Cafféčko**. Obojí organizuje Jihomoravská agentura pro veřejné inovace (JINAG) s naší podporou. O jednotlivých modulech se dozvídáte v předstihu na našem [Facebooku](#).

První letošní modul se uskutečnil 13. 3. v budově Krajského úřadu Jihomoravského kraje na Cejlu a týkal se strategického plánování a interaktivního hledání přirozeného leadera. Druhý modul se uskutečnil 10. 4. 2025. Na další moduly se zástupci obcí mohou registrovat [ZDE](#).

První modul PARTICaffé 2025, zdroj: Facebook JINAG, 2025.

- V roce 2024 proběhl úplně první **Hackateen**, tedy hackathon žákovských a studentských parlamentů. Tato aktivita byla do našeho Akčního plánu zařazena i pro rok 2025, jelikož se jedná o zcela unikátní formu participace mladých lidí v oblasti smart řešení pro jihomoravská města. Projekt je uskutečněn opět díky JINAG. Bližší informace: <https://www.mladezprokraj.eu/2025-urbis-challenge-hackateen-2025>.
- 16. 4. 2025 proběhla již druhá konference na podporu občanské angažovanosti tzv. „**Spolkový den**“ za účasti různých spolků a skupin z rozvoje

kultury a veřejného života v Jihomoravském kraji. Informace jsou uvedeny zde:
<https://jinag.eu/cs/spolkovy-den-2025-1>

Prevence v oblasti kriminality a zdraví

Prevence v oblasti kriminality a zdraví je pro náš Projekt stěžejní alfa a omegou. V plnění cílů prevence jsme velmi aktivní a snažíme se přispívat do velkého množství důležitých projektů a to ve spolupráci s policií a různými spolky a organizacemi, které patří mezi naše dlouholeté, ale i nové partnery.

- **V oblasti kyberkriminality a kyberbezpečnosti** jsme znovu do Akčního plánu zařadili **besedy pro seniory v realizaci** s preventisty Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje. S těmito odborníky také spolupracujeme na projektu **Bezpečně v kyberprostoru**, který se rovněž zaměřuje na edukativní besedy pro žáky, studenty, učitele a rodiče, ale navíc společně vyhodnocujeme soutěž Bezpečně v kyberprostoru, jejíž 14. ročník byl v březnu 2025 uzavřen. V tomto roce došlo ale v projektu k jedné novince a tím bude rozšíření projektu o **preventivní karty** se zpracovanými **rizikovými oblastmi kyberbezpečnosti**. Pro vzdělávání široké veřejnosti (dětí, rodičů, škol a firem) v tématech digitálních technologií bychom rádi podpořili organizaci **Online**, která řeší dopady technologií na lidské zdraví.
- **V oblasti zdraví a zdravotní prevence** už dlouhodobě spolupracujeme s Krajskou hygienickou stanicí. Díky ní a FNUSA Brno můžeme například představit školám a veřejnosti výukový program **HOBIT a Hrdinové FAST** na prevenci cévní mozkové příhody a dalších onemocnění.
- Úplnou novinkou je zařazení do Akčního plánu spolupráci s projektem **Nebýt na to sama**, který se soustředí na prevenci a podporu onkologicky nemocným pacientům. Spolupráci jsme navázali už v roce 2024 a v letošním roce ji chceme rozšířit nejen o další semináře a workshopy pro zaměstnance Krajského úřadu Jihomoravského kraje, ale také o podporu například kontroly znamének v našich členských municipalitách. Jedna z takových akcí se uskutečnila na Den zdraví v Rosicích.

Kontrola znamének na Den zdraví v Rosicích. Zdroj: Facebook Nebýt na to sama, 2025.

Kontrola znamének na Den zdraví v Rosicích. Zdroj: Facebook Nebýt na to sama, 2025.

- Naši členové, čtenáři a návštěvníci webových stránek a sociálních sítí také vědí, že mnoho let patříme k důležitým partnerům organizace **Práh jižní Morava, z.s.**, které finančně pomáháme s realizací důležitých odborných konferencí o **duševním zdraví**. Ani v tomto roce neuděláme výjimku a navíc přidáme nové zaměření: na edukační a inspirativní workshop zaměřený na podporu psychické odolnosti a duševního zdraví **„Mladí pro mladé“**, který se uskutečnil 16. 4. 2025.
- Součástí prevence v oblasti duševního zdraví budou nově i **semináře zaměřené na podporu duševního zdraví zaměstnanců KrÚ JMK** a to v rámci programu na podporu duševního zdraví ve spolupráci s Národním ústavem duševního zdraví. První seminář se uskutečnil 8. 4. 2025 a druhý bude následovat do konce června.

Osvědčila se nám také dlouhodobá **spolupráce se Záchranou zdravotnickou službou Jihomoravského kraje**. Díky tomu můžeme organizovat **kurzy první pomoci** pro zaměstnance KrÚ JMK, ale také zprostředkovávat tyto kurzy pro veřejnost v našich členských municipalitách. Pro rok 2025 máme i v této spolupráci novinku. Půjde o **rozšíření povědomí o informačním materiálu ZZS JMK „Sociální první pomoc“** prostřednictvím informační zdrojů nejen Projektu Zdravý kraj a místní Agenda 21, ale i zdrojů samotného Jihomoravského kraje. Tištěné materiály budou distribuovány jihomoravským municipalitám a ambulancím praktických lékařů pro dospělé, pro děti a dorost.

Nový kulturní newsletter Jihomoravského kraje

Odbor kultury a památkové péče Krajského úřadu pro vás připravuje pravidelné aktuality, zajímavosti a tipy v oblasti kulturního managementu a kulturní politiky, které byste si neměli nechat ujít. Všechny tyto informace jsou nově dostupné v kulturním newsletteru, k jehož odběru se můžete přihlásit [zde](#).

Newsletter obsahuje:

- **Informace o aktuálních dotačních výzvách a příležitostech pro kulturní organizace a jednotlivce**
- **Nabídku vzdělávacích programů a workshopů v oblasti kultury**
- **Pracovní příležitosti v kulturním sektoru**
- **Inspirativní projekty a příklady dobré praxe z Jihomoravského kraje i mimo něj.**

O co můžou žádat municipality

Naši členové z řad jihomoravských municipalit si mohou i v roce 2025 vybírat akce, které zprostředkujeme a zaplatíme z rozpočtu PZK a MA 21. Tyto akce lze využít jako samostatné, nebo také doprovodné k větší události. Akce jsou určeny pro širokou veřejnost.

Kurz první pomoci pro veřejnost

- Ve spolupráci se Zdravotnickou záchrannou službou JMK.
- Základní teoretický a praktický kurz v rozmezí 4 hodin.
- Kurz je určen pro širokou veřejnost a seznámí s nejdůležitějšími akutními stavy. Naučí se zde např. jak pomoci při infarktu, těžkém úrazu, zástavě srdce, jak zastavit krvácení atd. Součástí je nezbytný nácvik základních dovedností na cvičném modelu.
- Určeno široké veřejnosti s omezením maximálně pro 15 osob, minimálně pro 10 osob.

Onkologická prevence – kontrola znamének

- Ve spolupráci se spolkem Nebýt na to sama.
- Určeno široké veřejnosti jako doprovodná nebo samostatná celodenní akce.
- Kontrola znamének je prováděna vyškoleným lékařem-dermatologem, součástí je edukace jak se starat o kůži a správné chování na slunci s cílem prevence vzniku rakoviny kůže. V případě kožního nálezu zprostředkování objednání na zákrokový sál do FNUSA.

Onkologická prevence – samovyšetření prsou

- Ve spolupráci se spolkem Nebýt na to sama.
- Určeno široké veřejnosti jako doprovodná nebo samostatná akce, může probíhat jako půldenní akce či jako přednáška s prezentací a následně s praktickou ukázkou (cca 2 hodiny).
- Provádí vyškolené edukátorky, které si tímto onemocněním prošly či prochází. Účastníci se naučí, jak provádět samovyšetření.

Formulář pro zájemce s podrobnými informacemi o podmínkách sjednání akce, členům zasílá koordinátorka PZK a MA 21.

Zajímavosti a tipy

Kreativní kampaň při příležitosti Světového dne bez tabáku

„**Bud' #NicotineFree**” je kampaň, kterou pořádá Státní zdravotní ústav ke Světovému dni bez tabáku. Tato kampaň probíhá od 23. dubna a je určena pro žáky 2. stupně ZŠ a studenty SŠ.

Cílem kampaně je, aby se žáci a studenti zamysleli nad škodlivými účinky nikotinových výrobků a především nad marketingovými strategiemi jejich výrobců. Ti většinou cílí právě na mladší generaci a často využívají vlivu sociálních sítí a influencerů. Úkolem je spojit se jako škola a informovat o rizicích nikotinových výrobků co nejvíce lidí ve škole i mimo ni. Následně o tom natočit reportáž.

Informace, jak se do kampaně zapojit, naleznete [ZDE](#) a také na facebookových stránkách [Centrum podpory veřejného zdraví SZÚ](#).

Městské části diskutují

Národní síť zdravých měst pořádá online diskusní setkání:

- **20. května 2025 od 9 h. do 12 h.**
- **online** [ZDE](#)
- **pro** politiky, koordinátory a odborníky z úřadů na prezentovaná témata

NSZM oslovila několik Zdravých městských částí, aby představily své zkušenosti v praxi. Vybrána byla témata, která se týkají obcí a měst napříč celou ČR. Připojte se i vy se svými zkušenostmi / náměty / dotazy.

O čem si budete povídat?

- Co se osvědčuje v komunitním plánování sociálních služeb?
- Jak zapojit občany do proměny veřejných prostranství?
- Jak finančně podpořit komunitu prostřednictvím dobročinné aukce?
- Jak na rodinnou politiku v praxi?
- Jak účinně spolupracovat se spolky a školami?

Diskusní setkání pořádá [NSZM ČR](#) ve spolupráci se Zdravou MČ [Praha 1](#) pod záštitou Ing. Ivany Antalové, radní MČ Praha 1.

Letní škola Zdravých měst Břeclav a Mikulov: pozvánka!

4. až 6. Června 2025 se uskuteční Letní škola Zdravých měst, konkrétně ve městech Břeclav a Mikulov. Video pozvánku zástupců obou měst si můžete prohlédnout na [webu NSZM](#). Budeme se těšit na návštěvu z celé republiky.